

Иқтисодий-хукукий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

2005 йил июлдан чиңа бошлаган

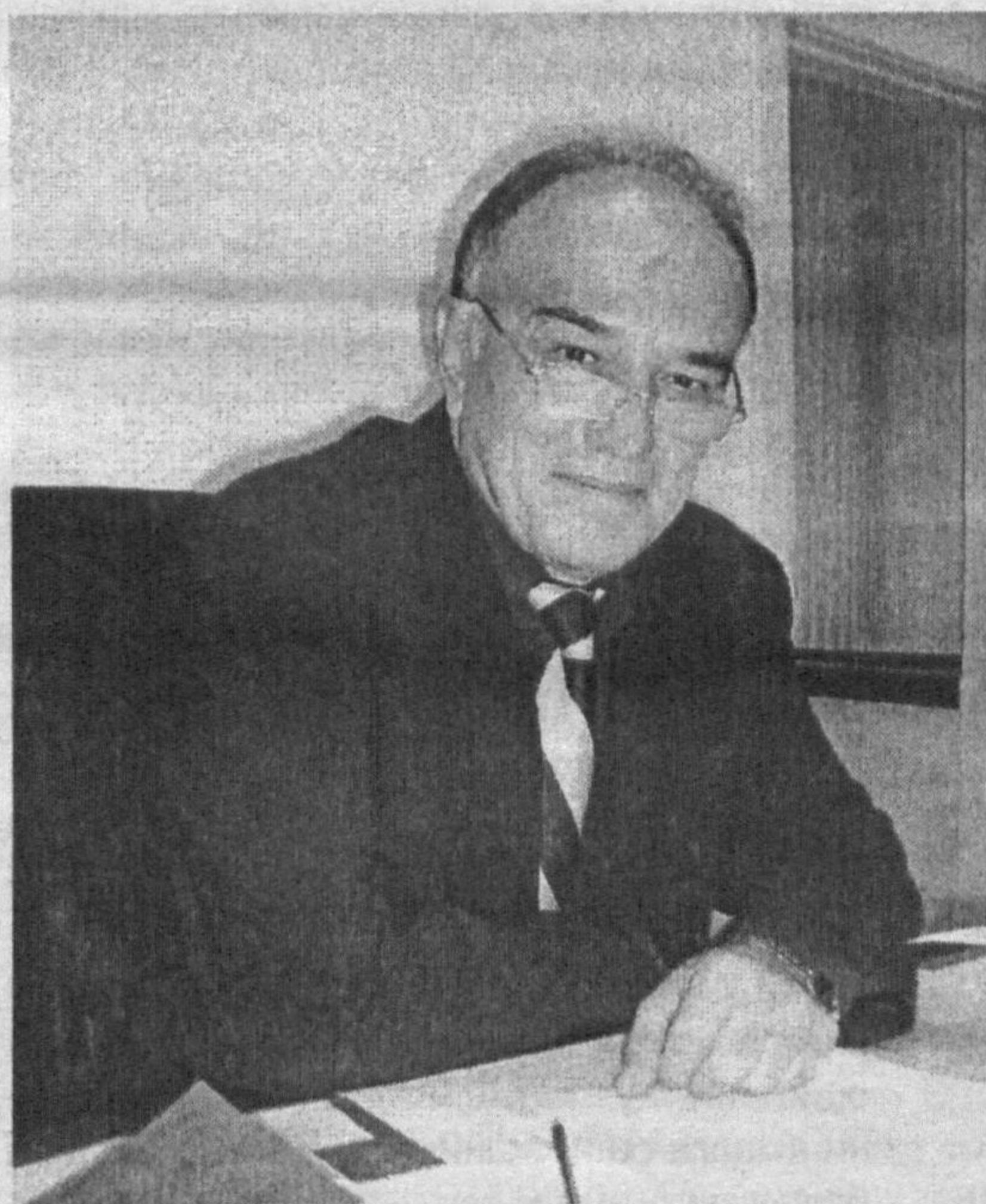
**ХУКУК
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ**

БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ЗАМОН БИЛАН ҲАМҚАДАМ БҮЛСИН

Қарийб 15 йил мұқаддам қабул қылған «Бухгалтерия ҳисоби түгристі» ги Конун* оламент аъзолари «чириғи»дан ўтадиган фурсат келди. Олий Мажлиснинг Конунчиллик палатаси мұхомасига ана шу Конун хужжатининг янги таҳрири лойиҳаси тайёрланмокда. Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар күмитаси аъзолари Абдурағиқ Аҳадов («Адолат» социал-демократик партияси фракциясы) ҳамда Абдурашид Тұхтабоев («Миллий тикланиш» демократик партияси фракциясы) концепция муаллифларидир.

Конун ижодкорлари бу гал ўз олдиларига қандай вазифалар күйдилар? Гап ҳозир амал қилиб турған қонун хужжатининг долзарбигини янги иқтисодий ва қонунчиллик вөкелиларидан келиб чиқиб ошириш ҳақида боряптыми ёки, аксина, унга киритилаёттан ўзгартыштар молия ҳисоботи ва умумдавлат статистикаси тизимига асос бўлувчи бухгалтерия ҳисоби соҳасида жиҳдий ўзгартыштар келтириб чиқариб, ўз навбатида бошқа қонун хужжатларига ҳам муайян тузатишлар киритишина тақозо этадими? Бухгалтерларнинг иши билан боғлиқ шартлар ўзгариши, хусусан баҳоловчилар ёки аудиторлар билан бўлганидек, жавобгарлик кучайтирилиб, янада қаттиқроқ малака талаблари жорий этилиши кутилмоқдами?

Конун ижодкорлари ҳозирча қоралама, хомаки материалларнинг оммалаштирилишини маъқул кўрмаятилар, бўлғуси қонуннинг танавори энди-энди шаклланмокда, мұхомамага боргунга қадар ҳали обдан пишитилмоғи лозим деган важ қиммоқдалар... Бироқ концепция билан, умуман олганда, бухгалтер ва аудиторларнинг жамоатчилик асосидаги ташкилотларида танишиш мумкин. Лойиҳанинг вақт нуқтаи назаридан энг охиргиси деса бўладиган намуналари танишиб чиқилиши ва тармоқ асосида ишлаб маромига етказилиши учун бир қанча вазирлик ва идораларга юборилган экан. Хужжат билан бу вазирлик ва идораларда ҳам танишиш мумкин. Баъзи саволларимизга қонун лойиҳаси ижодкорларидан Сири Абдурағиқ АҲАДОВ жавоб беришга розилик билдири.

– Конун матнагагина эмас, балки унинг концепциясига ҳам тузатишлар киритиш зарурати бўиси нима? Ўзгаришлар қанчалик таг-заминли ва кўламдор бўлади?

– Конун 1996 йилнинг августидаги қабул қылған бўлиб, амал қилиб келаётган бутун давр мобайнида унга бирон марта ҳам ўзгариш киритилмади. Ваҳоланки, шу муддат ичидаги хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шарт-шароитлари тубдан ўзгарди, қолаверса иқтисодий тизимнинг тузилиши ва қонунчилликда ҳам ўзгаришлар бўлди. Табиийки, амал қилиб келаётган қонун ҳозирги вақтга келиб маънан мутлақо эскирди.

Ўтган вақт мобайнида «Бюджет тизими түгристі» ги, «Давлат бюджетининг разана ижроси түгристі» ги мутлақо янги қонунлар қабул қылindi, тўғридан-тўғри амал қиливчи Солик кодексининг янги таҳрири амалга киритилди, Фонд бозори ривож топди, банк соҳаси такомиллашди, жаҳон тажрибаси асосида бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартлари ишлаб чиқилди ва қабул қылindi.

Тўғри, бухгалтерия ҳисоби түгристидаги қонун бугунги кунда ҳар қалай ишлаб турибди. Бироқ айни чоғда у замонавий иқтисодий вөкелиларни ўзида мужассам этмайди, қонунчиллик техникаси нуқтаи назаридан айрим зиддиятлари ва муайян камчиликлари бор, иқтисодий тараққиётимизнинг янги устуровликларига жавоб бера олмайди, ислоҳотларни жадал амалга оширишга кўмаклаша олмайди, ҳам. Ўзининг «ҳаддилиги» доирасида соҳани тартибга солувчи бошқа қонун хужжатларидан ҳатто орқада қолмоқда. Масалан, Солик кодексининг янги таҳририга бухгалтерия ҳисобига бевосита дахлдор жуда мұхим янгиликлар киритилган, ҳолбуки соҳага оид бу

қонунда ана шу янгиликлар ўз аксими топмаган.

Күмитамиз иқтисодийтинг тајиҷ тармоқларида бухгалтерия ҳисоби түгристидаги қонуннинг ижросини кўп йиллардан бўён кузатиб келмоқда. Одатда ҳар сафар бухгалтерия ҳисобини ташкил этишига ҳамда уни юритиш устидан ички назорат олиб боришига тааллуқли ҳар хиз қоидабузарликлар аникланади. Бундай камчиликларнинг сабаби бир жиҳатдан қонун мукаммал эмаслиги оқибати бўлса керак деб ўйлаймиз.

Бугунги кунда унда етарлича аниклик йўқ. Соҳа мутахассисларига кўйиладиган зарур малака талаблари кўрсатилмаган, хўжалик юритувчи субъект раҳбари билан бухгалтерия ҳисоби юритилиши учун масъул шахслар ўртасидаги жавобгарликни аниқ белгилаб кўйиш масалалари яхши таърифланмаган. Бухгалтерия ҳисоби тушунчасининг ўзи тўлиқ очиб берилмаган экан, бошқалари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади!

Хозир бизда мулчиликнинг ҳар хил турлари мавжуд... Хусусий мулк, оммавий мулк, давлат улуши бўлган корхона ва ташкилотларнинг (юридик ва жисмоний шахсларнинг маблағлари жамланадиган акциядорлик жамиятлари, банклар, кредит ва суғурта компанияларининг, фондлар, биржалар ва бошқа ташкилотларнинг, шунингдек устав капиталида давлат улушлари бўлган корхоналарнинг) бош бухгалтерларига нисбатан талаблар янада кучайтирилмоғи лозим деб ўйлаймиз. Бундай талабларнинг бўлмаслиги амалда сифатсиз молиявий ҳисобот тақдим этилиши ёки давлат статистикаси бузуб кўрсатилиши билан гина эмас, айни бир вақтда оммавий ва давлат мулкига зарар етказиш билан боғлиқ жиҳдий муаммоларга сабаб бўлиши билан ҳам номаъкулдир.

Конун ижодкорлари нималар устида ишлашмоқда

жати бўлгани билан унинг асосида ҳар қандай ҳисоб ихтисоси тармоқ ва шохобчаларини мужассам этувчи қонуности шажараси шаклланнишини таъминловчи қандайдир «ўзак» асослар бўлиши лозим.

Хозирча биз бўлажак қонуннинг концепциясини яратдик ва мутахассислар билан келишиб олмоқдамиз. Унинг ҳар бир моддаси, ҳар бир сўзи устида ҳали кўп иш олиб боришига тўғри келади. Бундай қараганда, майда бўлгани билан қонунда укув, билимдонлик билан акс эттирилиши, камраб олиниши лозим бўлган масалалар кўп. Қонуннинг ўзига байзилари кирмаслиги ҳам мумкин, аммо муштарак тарзда бўлса-да белгилаб кўйилиши шарт.

– **Бухгалтерларга нисбатан малака талаблари қай даражада кучайтирилади?**

– Амалдаги қонунда бухгалтерларга, шу жумладан бош бухгалтерларга ҳам, ҳисоб-китоб бухгалтерларига талаблар йўқлиги мамлакатимиз миёсига ана шу соҳадаги кўплаб мутахассисларнинг вазифалари эътибор нуқтаи назаридан четта чиқиб қолишига олиб келади. Услубият ва норматив базанинг барча талабларини инобатга олган ҳолда бухгалтерия ҳисоби юритилишини, молиявий ва бошқа хил ҳисоботлар тайёрланишини таъминлаш касбий масъулият билан ҳам, ҳеч бўлмаганда бош бухгалтерларнинг малака кўниммаларини мунтазам равишда ошириб бориш билан ҳам чамбарчас боғлиқ бўлиши лозим.

Бундан ташкири, оммавий манфаатга молик, мамлакат иқтисодиётини учун мұхим аҳамиятта эга бўлган корхона ва ташкилотларнинг (юридик ва жисмоний шахсларнинг маблағлари жамланадиган акциядорлик жамиятлари, банклар, кредит ва суғурта компанияларининг, фондлар, биржалар ва бошқа ташкилотларнинг, шунингдек устав капиталида давлат улушлари бўлган корхоналарнинг) бош бухгалтерларига нисбатан талаблар янада кучайтирилмоғи лозим деб ўйлаймиз. Бундай талабларнинг бўлмаслиги амалда сифатсиз молиявий ҳисобот тақдим этилиши ёки давлат статистикаси бузуб кўрсатилиши билан гина эмас, айни бир вақтда оммавий ва давлат мулкига зарар етказиш билан боғлиқ жиҳдий муаммоларга сабаб бўлиши билан ҳам номаъкулдир.

– **Малака талабларидан ташкири қонуннинг янги таҳририга яна қанақа ўзгартышлар киритилади?**

– Конуннинг тушунчалар мажмуи ишлаб маромига етказилиши, бирламчи ҳисоб хужжатларига, ҳисобга олиш регистрларига, жамлама молиявий ҳисоботга, электрон хужжат алмашинишига тааллуқли талаблар аниқлаштирилиши, бухгалтерия хужжатларини сақлаш муддатлари қайта кўриб чиқилиши ва шу сингари ишлар амалга оширилиши даркор.

Умуман олганда, аниқлаштириш йўсунидаги жуда кўп ўзгартышлар киритилади. Бундай ўзгартышлар қонун лойиҳасининг амалда ҳамма моддаларига дахл этади ва нормаларининг амалий жиҳатдан хәйтийлигини таъминлайди. Айтайлик, «молиявий ҳисобот куйидагиларни камраб олади» деган ифода билан «йиллик молиявий ҳисобот куйидагиларни камраб олади» деган таъриф ўртасида ёки «маъмурят рухсати билан» деган ифода билан «бухгалтерия ҳисоби субъекти раҳбарининг рухсати билан» деган таъриф ўртасида тафовут борлигини сиз ҳам инкор этмасанзиз керак. Таърифларнинг мужмалроқ, ноанироқ бўлиши қонунларнинг тўлиқ ижро этилишига монелик қиласи.

– «Адолат» социал-демократик партияси фракцияси билан «Миллий тикланиш» демократик партияси фракцияси ушбу қонун лойиҳасида партияий манфаатларни амалга ошириш учун муштарак платформа топди дейиш мумкини?

– Мен қонун лойиҳасида қандайдир кўринишдаги мафкура бордек олмайман. Бухгалтерия ҳисоби түгристидаги қонун лойиҳаси миллий манфаатларга жавоб беради дейиш мумкин, албатта ва бу нарса майланда «Миллий тикланиш» партияси платформасига мутаносибидир, айни чоғда мазкур қонун адолат принциплари («Адолат» партияси платформаси) асосида таркиб топмоғи лозим.

Бухгалтерия ҳисоби түгристидаги сифатли таянч қонуннинг қабул қилинишидан давлат ҳам, корхоналарнинг ўзи ҳам бирдек манфаатдорлик жамиятлари, банклар, кредит ва суғурта компанияларининг, фондлар, биржалар ва бошқа ташкилотларнинг, шунингдек устав капиталида давлат улушлари бўлган корхоналарнинг) бош бухгалтерларига нисбатан талаблар янада кучайтирилмоғи лозим деб ўйлайман. Бундай ҳисоб яхши ташкил этилмаганлиги, бухгалтерия кадрларининг касб малякаси, укув ҳамда билимдонлиги етарли эмаслиги кўпчилик учун анчагина оғрикли масалалар сিрасига киради.

Юлия ЯШИНА,
«Норма маслаҳатчи»нинг ўз мухбири.

*1996 йил 30 августдаги 279-1-сон Қонун.

1-бет

Бухгалтерлар учун
янги қонун
ишлаб чиқилмоқда

\$1 = 1660,70 сўм

2-бет

Қонун хужжатларига
қисқа шарқ

€1 = 2263,07 сўм

3-бет

Монополияга йўл йўқ,
соғлом рақобатга йўл очиқ

£1 = 2667,25 сўм

4-бет

Йўқолган бухгалтерия
хужжати қандай
тикланади?

¥10 = 199,58 сўм

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Мазкур ва бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан www.pormta.uz сайтидаги эркин кириладиган «Қонунчиликдаги янгиликлар» рукнида танишиб чиқишингиз мумкин.

ВАЗИРЛИКНИНГ ВАЗИФАЛАРИ КЕНГАЙТИРИЛДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 26 январдаги 18-сон қарори билан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 20 июндаги «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида» 341-сон қарорига ўзgartириш ва қўшимчалар кирилди.

Уларга мувофиқ эндиликда Олий таълим муассасаларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари нафақат янги авлод дарсландлари ва ўкув кўлланмаларини яратишга, ўкув бинолари ва талабалар яшаш жойларининг моддий ҳолатини яхшилашга, шу жумладан уларни жорий ва мукаммал таъмирлашни амалга оширишга, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этишга, балки олий таълим муассасаларида ижтимоий, тарбиявий, психологик ва бошқа ўкув-услубий, илмий лойиҳалар ҳамда тадқиқотларни ташкил этиш ва ўтказишга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорларига кўра ўтказиладиган спорт-соғломлаштириш ва бошқа тадбирларга сарфланади.

Бундан ташкари, Вазирлик мутасаддилик қилинадиган олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларида фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотларнинг илмий-техника дастурларини шакллантиради ва амалга оширади, шунингдек талабалар ўртасида Президент давлат стипендиатларини аниқлайди.

БОЗОРЛАРДА ИЙФИМЛАР ВА ТЎЛОВЛАР УНДИРИЛИШИ ТАРТИБГА СОЛИНДИ

Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўми-тасининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 27 январда 2185-сон билан рўйхатдан ўтказилди) Бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида бир марталик йифимлар, ижа-ра тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ ундирилишини ташкил этиш ва назорат қилиш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди («СБХ»нинг 2011 йил 17 февралдаги 7 (863)-сонида ёзлон қилинган). Унда белгиланишича, бозорлар, савдо комплекслари ва улар филиалларининг тушумлари ва даромадлари кўидагилар: бир марталик йифимлардан даромадлар; ижа-ра тўловларидан даромадлар; сотовчилар ва харидорларга хизматлар кўрсатишдан олинган даромадлар; бозор маъмурити (ёки унинг савдо-харид корхоналари), томони-

дан амалга ошириладиган қишлоқ ҳўжалиги товарларини тайёрлаш, харид қилиш ва сотишдан (дехқон бозорлари учун) олинган даромадлар; қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа тушумлар бозорлар даромадларининг манбалари ҳисобланади.

Бозорларда товарлар, буюмлар ва қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини сотовчи жисмоний шахслар ҳар бир сотиш жойидан савдо қилинган ҳар бир кун учун ёки ҳар бир товар, буюм, чорва мол учун бир марталик йифимни тўлайдилар. Бир марталик йифим тўлови тўловчилар томонидан нақд пул ёки нақд пулсиз шаклда автоматлаштирилган банк тизими орқали назорат-каса машиналари ёки тўлов терминалининг чекини бериш орқали амалга оширилади.

Бозорлар, савдо комплекслари ва улар филиалларининг маъмурити тасарруфида бўлган бинолар, иншоотлар ҳамда бошқа мол-мulkни ижарага бериш фақат юридик шахсларга; якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисида гувоҳномага эга бўлган жисмоний шахсларга татбиқ этилади. Ижара тўлови ижарави томонидан ҳар ойнинг 25-санасига қадар бозор ёки савдо комплексининг ҳисобрақамига тўланади.

2011 йил 6 февралдан кучга кирди.

ҚАЙТА СУҒУРТАЛАШНИНГ ЯГОНА ТАЛАБЛАРИ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

Молия вазирининг бўйруги билан (АВ томонидан 2011 йил 29 январда 2190-сон билан рўйхатдан ўтказилди) Қайта суғурта қилиш хизматлари кўрсатишнинг ягона талаблари ва стандартлари тўғрисидаги низом тасдиқланди. Чунончи, қайта суғурта қилиш хизмати барча шартларни ўз ичига олган битта ҳужжатни тузиш; қайта суғурта қилиш тўғрисидаги бош шартнома (битим) ва унинг асосида тузишган қайта суғурта қилиш слиппарини тузиш йўли билан ёзма равишда тузиладиган қайта суғурта қилиш шартномасига асосан тақдим этилади. Қайта суғурта қилиш шартномаси бўйича суғурта пули ва қайта суғурта қилиш мукофоти абсолют миқдор кўринишида ёки томонлар келишувига кўра белгилangan суғурта пули ва қайта суғурta қилиш мукофотини ҳисоблаш механизми кўринишида аниқланади. Ҳужжатда қайта суғурta қилиш шартномасига асосан тақдим этилади. Ҳужжатда қайта суғурta қилиш шартномаси бўйича суғурta тово-ни тўлаш мажбуриятлари юзага келишининг стандарт шартлари тартибга солинган.

2011 йил 8 февралдан кучга кирди.

КИЧИК БИЗНЕС УЧУН ДАСТУР

Президентнинг 2011 йил 7 февралдаги ПК-1474-сон қарори билан «Кичик

бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили»

Давлат дастури тасдиқланди («СБХ»нинг 2011 йил 10 февралдаги 6 (862)-сонида ёзлон қилинган). У, хусусан, янада қуай бизнес-муҳит яратиш, хусусий мулкчиликнинг устуворлигини мустаҳкамлаш; кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ташкии иқтисадий фаолиятдаги иштирокини кенгайтириш масалаларини тубдан ҳал этиш; мазкур соҳа учун солиқ ва бошқа тўловлар бўйича янада қуай шарт-шароитлар яратиш, имтиёз ва преференциялар беришига йўналтирилган.

Тадбиркорларнинг ўз ишини очиши билан боғлиқ масалалар ҳал этилишига; уларнинг муҳандислик-коммуникация тармоқларига уланиши бўйича шарт-шароитларнинг яхшиланиши ва муддатлари қисқартирилишига; тадбиркорлик субъектларига ер участкалари, шунингдек, нотураржой хоналар ажратиб берилишига; кичик бизнес субъектлари фаолиятини текшириш ва бошқа ортиқа чеклашларни, давлат ва назорат органларининг тадбиркорлар молия-ҳўжалик фаолиятига аралашуви қисқартирилишига; кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига тижорат банклари томонидан кредитлар ажратилиши мониторингига алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Ҳужжатда товарлар ва хизматлар экспорти ҳамда импорти бўйича статистик ҳисобот шаклларига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари бўйича маълумотларни акс эттирадиган бўлим киритилиши назарда тутилган.

ФЕРМЕРЛАР УЧУН МАХСУС ҲИСОБРАҚАМ ОЧИЛДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 4 февралдаги 30-сон қарори билан Пахта толасини сотишнинг ички ва амалдаги нархлари ўртасидаги ижобий тафовутдан тушадиган маблағларнинг бир қисмини жамлаш ва улардан фермер ҳўжаликлари фойдаланиши тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди. Унга кўра, пахта толасини сотишнинг ички (сотиш бўйича ҳаражатларни ҳисобга олган ҳолда) ва амалдаги нархлари ўртасидаги ижобий тафовутнинг 25 фоизи Хўжалик юритувчи субъектларнинг банк ҳисобрақамларидан пул маблағларини ҳисобдан чиқариши тартиби тўғрисидаги йўриқнома (1999 йил 30 январда 615-сон билан рўйхатдан ўтказилган) талаблари татбиқ этилмайдиган хизмат кўрсатувчи банклари махсус ҳисобрақамда фермер ҳўжаликлари томонидан жамланади ва фойдаланилади.

Унга келиб тушган фермер ҳўжаликларининг маблағлари 2 иш куни давомида уларнинг Давлат бюджети ва бюджетдан ташкари жамғармалар олдидағи қарзини узиша мутаносиб равишда тақдим этилган вақти тасдиқлади; мерос мол-мulkнинг кўриклинишига доир чора-тадбирлар кўради; меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳномалар, эр-хотиннинг умумий мол-мulkидаги улушга мулк ҳуқуқ ҳақида гувоҳномалар беради; ҳужжатларнинг нусхалари ва ҳужжатлардан олинган кўчирмалар тўғрилигини, ҳужжатлардаги имзоларнинг ҳақиқийлигини, ҳужжатларнинг бир тилдан бошқа тилга тўғри таржима қилинганини шаҳодатлайди; пул суммалари ва қимматли қофозларни депозитга қабул қилиб олади, саклаш учун ҳужжатларни қабул қилиб олади; ижро хатларни алоҳида батафсил кўриб чиқилган.

2011 йил 10 февралдан кучга кирди.

Ҳужжатда қўйидагилар зиммасига: «Ўзпахтасаноат» бирлашмаси ҳамда Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат эҳтиёjlари учун харид қилинадиган қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларининг ҳисоб-китоб жамғармаси раҳбарларига – ижобий тафовут тўғри ҳисоб-китоб қилиниши учун;

«Пахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмалари ташкилотлари ва пахта то-залаш корхоналари раҳбарларига – фермер ҳўжаликларида ижобий тафовут тўғри ҳисоб-китоб қилиниши учун;

«Ўзкимёсаноат» давлат-акциядорлар компанияси, «Ўзбекэнерго» давлат-акциядорлик компанияси, «Ўзнефтмаҳсулот» акциядорлик компанияси ва «Ўзагромашсервис» ўюшмаси раҳбарларига фермер ҳўжаликларидан келиб тушган ижобий тафовут маблағларини соҳа корхоналарининг Давлат бюджети ва бюджетдан ташкари жамғармалар олдидағи қарзини сўндиришга мақсадли йўналтириши учун жавобгарлик юкланди.

КОНСУЛНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ

Адлия вазирлиги, Ташки ишлар вазирлигининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 31 январда 2191-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Ўзбекистон Республикаси консуллик муассасаларининг консуллари томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги йўриқнома тасдиқланди. Унга мувофиқ, консуллар қўйидаги нотариал ҳаракатларни амалга оширади: битимларни (шартномалар, васиятномалар, ишончномалар ва ҳоказоларни), фуқаронинг тирик эканлиги фактини, фуқаронинг фотосуратда акс эттирадиган шахс эканлигини, ҳужжатлар тақдим этилган вақти тасдиқлади; мерос мол-мulkнинг кўриклинишига доир чора-тадбирлар кўради; меросга бўлган ҳуқуқ тўғрисида гувоҳномалар, эр-хотиннинг умумий мол-мulkидаги улушга мулк ҳуқуқ ҳақида гувоҳномалар беради; ҳужжатларнинг нусхалари ва ҳужжатлардан олинган кўчирмалар тўғрилигини, ҳужжатлардаги имзоларнинг ҳақиқийлигини, ҳужжатларнинг бир тилдан бошқа тилга тўғри таржима қилинганини шаҳодатлайди; пул суммалари ва қимматли қофозларни депозитга қабул қилиб олади, саклаш учун ҳужжатларни қабул қилиб олади; ижро хатларни алоҳида батафсил кўриб чиқилган.

2011 йил 10 февралдан кучга кирди.

Меъёрий-ҳукукий ҳужжатларнинг қисқача шарҳлари «Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами»нинг 2011 йил 22 январдан 11 февралгача бўлган 4-5, 6-сони асосида тайёрланди.

✓ ҚОНУН ИЖОДКОРЛАРИ НИМАЛАР УСТИДА ИШЛАШМОҚДА

– Бухгалтерия ҳисоби замон билан ҳамқадам бўлсин 1-бет

✓ ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

– Янги ҳужжатларни тақдим этамиз

– Рақобатлашув янгича ўзандা

– Валюталар курси

✓ ҲЎЖАЛИК ҲУҚУҚИ

– Ҳужжатлар тикланиши керак

✓ ЯНГИ ҲУЖЖАТ

– Бозорлар ва савдо комплексларида кўрсатиладиган хизматлар учун ундириладиган тўловларнинг минимал миқдорлари

– Бозорлар ва савдо комплекслари маъмурити томонидан ундириб олинадиган бир марталик йифимларнинг минимал миқдорлари

– Бозорлар ва савдо комплекслари худудидаги бино, иншот ва ер майдонларидан ундириладиган тўловларнинг минимал миқдорлари

✓ top

2-3-бетлар

4-бет

5-6-бетлар

7-8-бетлар

МДХ ВА БОЛТИҚБҮЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИННИГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари	
----------	------	-------------	--

Конунчиликдаги янгиликлар

АМАЛДАГИ 1996 йилги Конун молия хизматлари бозорларидаги рақобат устидан назорат масалаларини қамраб олмаган. Бу эса рақобатга қарши қаратилган ҳаракатларга, шунингдек рақобатлашувни чекловчи ҳаракатларга йўл қўймаслик юзасидан чора-тадбирлар кўришга имкон бермайди. Янги қонуннинг лойиҳасида монополияга қарши қаратилган бошқарув ва тартибга солишни молиявий хизматлар бозорига ҳам татбиқ этиш тавсия қилинмоқда.

Кимошди савдолари (тендерлар) ва биржা савдоларини тартибга солиш соҳасида ҳам шунга ўхаш вазият кузатилмоқда. Ана шу жабҳада монополияга қарши орган амалдаги 1996 йилги Конунда зарур ваколатлар кўрсатилмаган алфозда иштирок этиб келмоқда. Конун лойиҳасида тендер ва танлов кимошди савдоларини монополияга қарши қаратилган тарзда тартибга солиш таомили жорий этилмоқда. Бу норма кимошди савдоси иштирокчиларининг фаолияти ташкилотчilar ёки буюртмачилар томонидан мувофиқлаштириб борилишига тақиқ жорий этилишини; кимошди савдолари иштирокчilar доирасини чеклайдиган талаблар белгиланишини; бундай иштирокчilar учун кимошди савдосида иштирок этишнинг афзаликка асосланган шартлари, шу жумладан ахборотдан баҳраманд бўлиш ва эмин-эрkin фойдаланиш йўли билан шундай шарт-шароитлар яратиб берилишини таъминлайди.

Конун лойиҳасида биржা савдоларини монополияга қарши қаратилган йўсинда тартибга солиш масаласи ҳам назарда тутилган. Бу ҳол:

— биржা савдосига кўйилган маҳсулотлар хажмларини сунъий тарзда пасайтиришга;

— биржা савдоси иштирокчilari нинг келишиб олинган тарздаги ҳаракатларига (бу нарса биржадаги жорий баҳолар кескин кўтарилиб кетишига ёки бундай баҳолар қайд этиб кўя қолинишига олиб келади);

— ёғон маълумотлар тарқатилишига (бундай маълумотлар биржা савдоларидаги талаблар сунъий йўсинда ўзгаришига сабабчи бўлиши мумкин) тақиқ солиш имконини беради.

РАҚОБАТНИ ҳимоя этиш йўналишларидан бири ҳўжалик юритувчи субъектларнинг фаолиятига давлат органлари, айниқса маҳаллий давлат ҳокимиюти органларининг аралашуви олдини олишдан иборатdir. Хусусан, кейинги 3 йил мобайнида ҳокимликларнинг қарорларини инвентаризация қилиш асносида шу хилдаги аралашув билан боғлиқ мингдан ортиқ ҳолат аниқланди. Улар ҳўжалик юритувчи субъектлар учун тенг бўлмаган шароитлар келтириб чиқаргандар, тадбиркорлик тузилмаларининг бозорга кириши йўлига фов-тўсиқлар кўйганлар, уларнинг молиявий маблағлар жалб этилишини чалғитганлар. Буларнинг ҳаммаси рақобатни ривожлантиришга олиб келмаслиги турган гал. Шу сабабли ҳам Конун лойиҳасида рақобатни чекловчи ҳаракатлар учун давлат органларининг жавобгарлигини кучайтириш назарда тутилмоқда. Бу эса бизнес соҳаси субъектлари учун тенг шароитларни таъминлайди; уларнинг фаолиятига асоссиз аралашувларнинг олдини олишга ёрдам беради (уларнинг молиявий маблағларини жалб этишдан чалғитувчи кўрсатмаларни, айrim ҳўжалик юритувчи субъектларга лицензиялашда асоссиз йўсинда имтиёзлар, преференциялар

берилишини барҳам топтиради).

Конун лойиҳасида айrim асосий тушунчалар аниқлаштирилган бўлиб, бу ҳол уларни турлича талқин этиш ҳолларига барҳам беради. Айни вақтда янги тушунчалар ҳам жорий этилмоқдаки, улар янги қонуннинг кўлланиш механизми ва соҳасига янада аниқлик баҳш этади, шунингдек ҳукуқбузарликларнинг хусусиятини аниқлашга ёрдам беради. Бир қанча тушунча ва атамалар, айтайлик, «устун мавқе», «шахслар гурухи»,

НОҲАЛОЛ рақобатга қарши қаратилган ҳаракатлар кенгайтирилди ва аниқлаштирилди. Ҳўжалик юритувчи субъект учун бозор афзаликкларини келтириб чиқаришга, унинг ишчанлик обруси оширишга имкон яратиб берадиган хотўғри қиёслашларни тақатиш, истеъмолчиларни товарнинг нархи, сифати, тайёрловчининг (ижроининг) кафолат мажбуриятлари борасида чалғитиш, шунингдек маҳсулотини рақобат-

қилиш ҳамда патентларни бекор қилиш учун ана шу қарорларни тегишил органдарга юбориш ҳукуки берилмоқда. Тартибга солишнинг янада пухтарок бўлиши инсофисиз рақобат ҳолларининг олдини янада самарали тарзда олишга, тадбиркорлик субъектларининг ишчанлик маданиятини оширишга ёрдам беради.

КОНУН лойиҳасида иқтисодий жамланув устидан

гурух шахсларнинг устунлик даражасини кучайтиришга олиб келадиган бошқача битимлар тузиши (ҳаракатларни амалга оширишни) тартибга солувчи алоҳида боб киритилди. Шу билан бирга ҳўжалик юритувчи субъектлар зиммасидаги маъмурӣ юкларни қисқартириш мақсадида қонун лойиҳасида активлар баланс қийматининг чегараси энг кам иш ҳақининг 4 000 баравари миқдоридан 100 000 баравари миқдорига қадар кўпайтирилди.

РАҚОБАТЛАШУВ ЯНГИЧА ЎЗАНДА

Кейинги ўн йил мобайнида Ўзбекистонда монополкорхоналар миқдори 75,2 фоизга камайди. 2004–2009 йиллар мобайнида мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг умумий ҳажмида монопол маҳсулотлар улуши камайиб, 26 фоиз ўрнига 20,8 фоизни ташкил этди. Товарлар ва хизматлар бозорида монополлашув даржасининг пасайланлиги рақобат борасида давлат миқёсида олиб борилаётган сиёсат самарасидир. Сақланиб қолган монополлашган бозорларда бозор субъектларининг хатти-ҳаракати жиддий тарзда ўзгарди. Иқтисодиётимизда содир бўлаётган ижобий ўзгаришлар монополияга қарши қаратилган қонун ҳужжатларини такомиллаштиришни тақозо этди. Айни шу нарса мамлакат Президентининг 2010 йил 26 февралдаги «Монополияга қарши ишларни тартибга солиш ва рақобатни ривожлантириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-4191-сон Фармонида назарда тутилгандир.

Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасида (бундан бўён матнда Қўмита деб юритилади) яқинда бўлиб ўтган давра сұхбатида ана шу хусусда гапирилди. Ўзбекистон Республикасининг рақобат борасидаги сиёсати устуворликлари, шунингдек Қўмита томонидан давлатимиз раҳбарининг топшириғига мувофиқ бошқа идоралар билан биргаликда ишлаб чиқилган «Рақобат тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг мухим жиҳатлари тадбирда ўзаро фикр алмашувларнинг асосий мавзуси бўлиб қолди. Даврага тадбир ташкилотчilar – Қўмитанинг ва Монополияга қарши сиёсатни такомиллаштириш марказининг масъул ходимлари, Тошкент шахри ва Тошкент вилоятидаги кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорлик соҳаси вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари йигилган эди.

Қўмита ходимлари ўз нутқларида таъкидлаб ўтганидек, «Товарлар бозорида рақобат ва монополистик фаолияти чеклаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конуни 1996 йили қабул қилинган. Ана шу 355-I-сон Қонуннинг қатор нормалари бугунги кунга келиб мамлакатимиз иқтисодий тараққиётни даражасига унча монанд бўлмай қолди. Натижада янги ҳужжат – «Рақобат тўғрисида»ги қонун лойиҳасини тайёрлаш зарурати келиб чиқди.

Қўмитанинг рақобат мухитини ривожлантириш ва ноҳалол рақобатга йўл қўймаслик бўлими бошлиғи Валентина ДУБРОВСКАЯ қўйида ана шу Қонунни тайёрлаш зарурати, шунингдек унда назарда тутилаётган янгиликлар ҳақида сўз юритади.

«монопол тарздаги юкори баҳо» ва «монопол тарздаги паст баҳо» тушунчалари алоҳида модда тарзидан берилмоқда.

Қонун лойиҳасида «устун мавқе»ни товарлар ва хизматлар бозорида субъектнинг устун мавқеини белгилаш мезонларини аниқлаштириш ҳамда аниқ-равшан белгилаб кўйиш йўли билан таърифлаш, шунингдек бозор улуши миқдорини камайтириш принципини ўзгартириш назарда тутилган.

ТИЛ БИРИКТИРИШЛАРНИ аниқлашга самарали йўсусида ёндашув ҳам янгиликлар сирасига киради. Қонун лойиҳасига «келишиб ҳаракатлар» деган янги тушунчалар киритилган. Шу муносабат билан контрагентларга шартнома предметига тааллукли бўлмаган шартларни тикиштириш; иқтисодий фаолияти мувофиқлаштириш; маҳсул етказиб берувчини (сотиб олувчини) чеклаш; истеъмолчилар худуди ёки доирасини мустақил белгилаш ман этилади. Буларнинг ҳаммаси рақобатни чекловчи ҳаракатларни аниқлаштиришга асоссиз аралашувларнинг олдини олишга ёрдам беради (уларнинг молиявий маблағларини жалб этишдан чалғитувчи кўрсатмаларни, айrim ҳўжалик юритувчи субъектларга лицензиялашда асоссиз йўсинда имтиёзлар, преференциялар

лашувчilar чиқараётган товарга ўхшатиб ишлаб чиқариш шундай иллатлар сирасига киради. Қонун лойиҳасида монополияга қарши курашувчи органга товар белгиларида патентлар файриқонуний олинганилиги хусусида қарорлар қабул

давлат назорати механизмини тақомиллаштиришни таъминловчи нормалар белгиланмоқда. Лойиҳага акцияларни бирлаштириш, кўшиб олиш ва сотиб олишни, мулкий ҳукуқларга эга бўлишини ва бозорда шахснинг ёки бир

ҲУЖЖАТЛАР ТИКЛАНИШИ КЕРАК

Қонун ҳужжатлари барча ҳўжалик операциялари тасдиқловчи ҳужжатлар билан расмийлаштирилишини талаб қиласди. Бинобарин, ҳар қандай ташкилотнинг асосий мажбуриятларидан бири бирламчи ҳисоб ҳужжатлари бут сақланишини таъминлаш ҳисобланади.

Уни бажармаганлик учун жавобгарлик назарда тутилган. Масалан, бухгалтерия ҳужжатларининг мавжуд эмаслиги солиқка доир ҳуқуқбузарлик ҳисобланади, у Солик кодексининг (бундан кейин – СК) 116-моддасида назарда тутилган молиявий санкцияларга олиб келади. Жаримани тўлаганлик солик тўловчуни бухгалтерия ҳисобини тикаш мажбуриятидан озод қиласди (СК 116-моддасининг иккинчи қисми). Солик тўловчига солик ҳисоботини белгиланган муддатларда тақдим этмаганлик учун ҳам жарима солини мумкин (СКнинг 115-моддаси).

Шуни қайд этиш лозимки, бухгалтерия ҳужжатларини йўқотиб кўйганлик учун нафақат ташкилот, балки унинг мансабдор шахсларининг ҳам жавобгарлиги назарда тутилган. Ҳужжатларни сақлаш муддатлари ва тартибига риоя этмаганини учун директор ва бухгалтерга (ёки зиммасига ҳисоб юритиш мажбурияти юкланган ҳар қандай бошқа жавобгар шахсга) энг кам иш ҳақининг 5 бараваридан 10 бараваригача миқдорда жарима солини мумкин (Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс 175-1-моддасининг биринчи қисми).

САБАБЛАРИНИ БЕЛГИЛАШ

Бироқ ташкилот фаолиятида турили вазиятлар учраши мумкин. Агар ҳужжатлар шикастланган ёки йўқолган бўлса, нима қилиш керак (чизмага қаранг)? Аввало ҳужжатлар йўқолганини текшириш бўйича комиссия тузиш зарур. Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айлануви тўғрисидаги низомнинг (Молия вазирийнинг АВ томонидан 2004 йил 14 январдаги 1297-сон билан рўйхатдан ўтказилган бўйруғи билан тасдиқланган) 29-бандига мувофиқ у воқеа юз берганидан кейин дарҳол тузилиши керак.

Ташкилот раҳбарининг бўйруғи билан комиссиянинг таркиби тайинланади. Одатда унга молия хизмати ходимлари ва юз берган воқеанинг сабаблари ва оқибатларини аниқлаб оладиган мутахассислар киради. Масалан, юрист, бosh мұхандис, техника ҳафсилиги бўйича мұхандис ва бошқалар.

Текшириш натижалари бўйича далолатнома тузилиши лозим, уни ташкилот раҳбари тасдиқлайди. Уни тайёрлаш чоғида воқеа юз берган жой ва ҳужжатларнинг сиртдан шикастланиши тавсифи батафсил баён этилиши керак. Далолатномада ҳужжатларнинг бут сақланиши учун жавобгар шахслар рўйхати (улар бosh бухгалтер, иш бошқарувчи ва ҳоқазолар бўлиши мумкин) келтирилиши керак. Уларнинг ёзма тушунишилари ҳам, йўқолган (шикастланган) ҳужжатлар рўйхати каби, далолатномага илова қилиниши лозим.

СОЛИҚ ОРГАНЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИШ

Агар ташкилотнинг ҳисоб ҳужжатлари йўқотилган ёки йўқ қилинган бўлса, уларни 3 ой давомида тикаш имконияти берилади. Солик органлари билан келишилган ҳолда ушбу муддат олти ойдан ошмаган муддатта узайтирилиши мумкин (2110-сон Низомнинг** 4-банди).

*Ҳисоб ҳужжатлари солик солиши объектлари ва солик солиши билан боғлиқ объектларни аниқлаш, шунингдек соликлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблаб чиқариш учун асос бўлган бирламчи ҳужжатлар, бухгалтерия ҳисоби регистрлари ҳамда бошқа ҳужжатлардан иборатdir.

**Солик тўловчига томонидан ҳисоб ҳужжатлари йўқотилган ёки йўқ қилинган тақдирда бюджетга ва давлат мақсадли жамғармаларига тўланиши керак бўлган соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар суммасини аниқлаш тартиби тўғрисидаги низом, ДСК ва МВнинг АВ томонидан 2010 йил 31 майда 2110-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган.

***Корхонада ҳужжатлар айланиси тўғрисидаги тушунишилари материаллари билан «Корхона юристи» электрон маълумотнома тизимида батафсил танишишингиз мумкин.

ҲУЖЖАТ ТИЛИ БИЛАН
Солик ҳисоботини белгиланган муддатда тақдим этмаганлик – муддати ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун бир фоиз миқдорида, бироқ белгиланган тўлов муддатида тўланиши лозим бўлган тўлов миқдоридан тегиши ҳисобот даври учун илгари ҳисобланган тўловлар чегириб ташланган сумманинг ўн фоиздан кўп бўлмаган миқдорда жарима солиша сабаб бўлади.

Солик кодекси, 115-«Солик ҳисоботини тақдим этиш тартибини бузиш» моддаси.

амалга оширилган контрагентлар рўйхатини тузиши мумкин. Агар ташкилот бир нечта ҳисоб-китоб рақамига эга бўлса, сўровларни улар очилган барча кредит ташкилотларига тақдим этиш лозим.

Бундан ташқари, ўзингизнинг барча контрагентларнинг ташкилотнинг дахлор бўлган шартномалар, юхатлар, ҳисобрақамлар, ҳисобварак-фактурапарнинг нусхаларини тақдим этиш илтимоси баён этилган расмий хат билан мурожаат қилишинг мумкин.

Агар контрагент ҳужжатларнинг зарур нусхаларини тақдим этишдан бўйин товласа ёки тугатилган бўлса, ташкилот баҳоловчи ташкилот билан активлар қийматини баҳолаш хизматлари бобида шартнома тузиши мумкин.

Ҳужжатларнинг нусхалари олингач, аввал ўзининг чикувчи бирламчи ҳужжатларни тикаш, кейин эса ҳўжалик операциялари журналлари ва бухгалтерия ҳисоби реестрларини янгидан шакллантириш керак. Шуни билиш лозимки, йўқотилган (йўқ қилинган) ҳужжатлар, агар уларнинг ўрни

бўлмаган ҳолларда (масалан, маҳсулот етказиб берувчи ёки харидор тугатилган тақдирда) баҳоловчи ташкилотнинг активларнинг қийматини тасдиқлайдиган баҳолаш тўғрисидаги ҳисботи;

солик тўловчининг ҳисобрақамлари бўйича тегишилганлиги тўғрисидаги банк кўйирмалари;

бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳужжатлар***.

Ҳисоб ҳужжатлари тиклангандан кейин ташкилот соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар ҳисоб-китоб қилиш орқали ҳисоблаб чиқарилган барча даврлар учун аниқлаштирилган солик ҳисоботини солик организга тақдим этиши шарт.

ҲУЖЖАТЛАР ТИКЛАНИШИГА ҚАДАР...

Ҳужжатларни тикаш даврида солик органлари СКнинг 40-моддаси ва 2110-сон Низомга мувофиқ соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар суммасини аввало мазкур солик тўловчилар тўғрисидаги ўзларидан мавжуд бўлган шунга ўхшаш маълумотлар асосида ҳисоб-китоб қилиш орқали аниқлайдилар. Бунда солик тўловчига СКнинг 31-моддасида назарда тутилган солик органлари ва бошқа ваколатли органларда ўз солик мажбуриятларни ижроси тўғрисидаги мавжуд бўлган маълумотларни олиш ва уларнинг тўғрилиги хусусида баҳслашиш зарур бўлган ҳолда ҳисоб-китобларни текшириш ҳуқуқидан фойдаланиш тавсия қилинади.

Сўзимиз охирида ҳужжатларни (нафақат молиявий) имкон қадар авайлаш зарурлигини яна бир марта эслатмоқчимиз. Уларнинг бут сақланишини таъминлаш чора-тадбирлари нафақат вақтингиз ва пулнингизни, балки соғлигинизни ҳам асрайди.

Елена ЕРМОХИНА,
«Norma» МЧЖнинг ҳуқуқий
масалалар бўйича
эксперт-маслаҳатчиси.

ҲУЖЖАТ ТИЛИ БИЛАН

Бухгалтерия ҳисобининг йўклиги ёки бухгалтерия ҳисобини белгиланган тартиби билан ҳолда юритганлик ҳисобланиши лозим бўлган соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар суммасини аниқлаб бўлмаслигига олиб келганда –

юридик шахс – солик тўловчига нисбатан соликлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг миқдорини аниқлаш имконияти бўлмаган даврда товарларни (ишлари, хизматларни) реализация қилишдан тушган тушум миқдорининг бир фоизи миқдорида, бироқ энг кам иш ҳақининг эллик баравари миқдоридан кўп бўлмаган миқдорда жарима солиша сабаб бўлади.

Жаримани тўлаганлик солик тўловчига бухгалтерия ҳисобини тикаш мажбуриятидан озод қиласди.

116-«Бухгалтерия ҳисобини юритиш тартибини бузиш» моддаси.

ташқари, ХУМШдан маълумтонома олиш керак (агар офис кўп хонадонли уйда жойлашган бўлса).

Агар офис ёниб кетса, аризага ёнгин назорати органлари томонидан тузилган даролатнома илова қилиниши лозим. Унда барча нобуд бўлган мол-мулк, шу жумладан ҳужжатларнинг рўйхати кўрсатилиши керак.

Бундан ташқари, солик тўловчи солик солиши мақсадида солик тўловчига даромади сифатида қаралмайдиган тушумларни ажратган ҳолда ҳисобрақамлар бўйича қўйирмалар олиш учун банкка мурожаат қилиши лозим.

ЙЎҚОЛГАН ҲУЖЖАТЛАРНИ ТИКЛАШ

Инвентаризация ўтказилиб, далолатнома ва йўқолган ҳужжатларнинг рўйхати тузилганидан кейин бирламчи ҳужжатларни тикаш билан шуғулланиши лозим. Бунинг учун ташкилот раҳбари ёки бosh бухгалтери хизмат кўрсатувчи банкка мурожаат қилиши лозим. Мижознинг ёзма сўровига кўра кредит ташкилоти ҳисоб-китоб рақами бўйича ўтказилган операциялар тўғрисидаги (маблағларнинг келиб тушиши ва ҳисобдан чиқарилиши бўйича) реестр кўйирмаси ва тўлов ҳужжатларни нусхаларини тақдим этиади. Улар асосида ҳисоб бўйича мутахассис ҳисоб-китоб рақами орқали маблағлар ҳаракатининг бухгалтерия ҳисобини тўлиқ тикалаши, шунингдек улар билан ҳисоб-китоблар банк орқали

га қўйидагилар олинган бўлса, тикланган ҳисобланади:

йўқотилган (йўқ қилинган) ҳужжатни берган шахс томонидан тасдиқланган йўқотилган (йўқ қилинган) ҳужжатларнинг дубликатлари ёки нусхалари;

бирламчи ҳужжатларни тикаш имконияти

ҲИСОБ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ТИКЛАШ БЎЙИЧА ҲАРАКАТЛАР ЧИЗМАСИ

БОСҚИЧЛАР

1-БОСҚИЧ САБАБИНИ АНИҚЛАШ

- Рахбарнинг бўйруғи билан ҳужжатларнинг йўқотилганини ва нобуд бўлишини текшириш бўйича комиссия тузиш.
- Текшириш ўтказиш.
- Зарур ҳужжатларни илова қилиган ҳолда ўтказилган текшириш натижалари бўйича далолатнома тузиш.

2-БОСҚИЧ ҲУЖЖАТЛАРНИ ВА НОБУД БЎЛИШИ ДАЛЛИНИ ТАСДИҚЛАШ

- Юз берган воқеа далилни тасдиқловчи ҳужжатларни расмийлаштириш (жой мулкдорнинг имзолиши билан сув босганинига тўғрисидаги даролатномаси ва ҳоқазо).
- Банкдан ҳисобрақамлар бўйича кўйирма олиш.

3-БОСҚИЧ СОЛИҚ ОРГАНЛАРИГА МУРОЖААТ

- Солик инспекциясига соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар суммасини ҳисоб-китоб қилиш йўли билан мурожаат қилиш.

5-БОСҚИЧ АНИҚЛАШТИРИЛГАН СОЛИҚ ҲИСОБОТИНИ ТАҚДИМ ЭТИШ

- Соликлар ва бошқа мажбурий тўловлар ҳисоб-китоб қилиш йўли билан ҳисоблаб ёзилган даврлар учун аниқлаштирилган солик ҳисоботини тақдим этиш.

МУДДАТЛАР

Воқеадан сўнг дарҳол

Солик ҳисоботи тақдим этиладиган навбатдаги муддатлачча кўп билан ўн кунга

З ой мобайнида, бироқ 6 ойдан кўп эмас

З ой ўтгач, бироқ 6 ойдан кўп эмас

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва давлат солиқ қўмитаси томонидан бозорлар ва савдо комплексларида кўрсатиладиган хизматлар, бозорлар ва савдо комплекслари маъмурияти томонидан ундириб олинадиган бир марталик йифимлар, бозорлар ва савдо комплекслари худудидаги бино, иншоот ва ер майдонларидан ундириладиган тўловларнинг минимал миқдорлари тасдиқланган

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Молия вазирининг биринчи ўринbosари
С.БЕКЕНОВ.
2011 йил 7 февраль

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Давлат солиқ қўмитаси раисининг биринчи ўринbosари
Б.МУСАЕВ.
2011 йил 2 февраль

**БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИДА КЎРСАТИЛАДИГАН ХИЗМАТЛАР УЧУН
УНДИРИЛАДИГАН ТЎЛОВЛАРИНИНГ МИНИМАЛ
МИҚДОРЛАРИ**

(сўм)

T/р	Кўрсатиладиган хизматлар тури	Ўлчов бирлиги	Тошкент и.	Вилоятлар марказлари ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлар	Туманлар
I.	Инвентарларни ижарага бериш:				
1.	Тош-тарозлар учун	1 кунга	1 100	700	500
2.	Катта юк тортиш тарозилари учун				
	150 кг гача тортадиган	1 кунга	2 200	1 100	800
	150 кг дан 1 500 кг гача тортадиган	1 кунга	7 700	5 500	4 400
3.	Савдо жиҳозлари учун (пичноқ, ўриндиқ, воронка, патнис, сават ва ҳ.к.)	1 кунга	1 100	800	500
4.	Гўшт майдалаш анжомлари учун (болта, тахтакач ва ҳ.к.)	1 кунга	1 100	800	500
5.	Махсус уст-бош кийимдан фойдаланиш:				
	халат	1 кунга	400	300	200
	этак	1 кунга	400	300	200
	енглик	1 кунга	400	300	200
6.	Маҳсулотлар учун брезент бериш	1 кунга	1 100	800	500
7.	Контейнер аравачалари учун	1 кунга	1 100	800	500
8.	Юк аравачалари учун	1 кунга	3 300	2 200	1 100
9.	Реклама жойлаштиришга ажратилган ер майдонидан фойдаланганлиги учун (1м ²)	1 кунга	1 100	800	500
II.	Кўрсатиладиган хизмат турлари:				
	Қишлоқ хўжалик ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаши:				
1.	совуткичларда	1 кунга	1 700	1 600	1 600
	омборхоналарда, сақлаш камераларида	1 кунга	1 100	1 100	1 100
	бозор худудидаги очик жойларда (савдо ўрни ҳисобидан)	1 кунга	1 100	1 100	1 100
2.	Омборларда буюмларни сақлаш (50 x 50 x 100 ўлчамдаги 1 ўрин учун)	1 кунга	1 500	1 000	800
3.	Маҳсулотларни тарозида ўлчаб бериш:				
	оддий кичик тарозида	1 тортиш	400	200	200
	катта юк тарозида	1 тортиш	1 000	600	500
	автотарозида автотранспорт воситасини юк билан ва юксиз тортиш	1 тортиш	1 100	1 100	1 100
	йирик ва майда шохли қорамолни тортиш	1 тортиш	1 100	1 100	800
	Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари улгуржи бозорларида автотарозида вазнни бир маротаба ўлчаш учун:				
	юк автомашиналаридан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	4 000	1 000	800
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	3 000	800	600
	Тиркамали, ярим тиркамали юк автомашиналари ва автопоездлардан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	8 000	2 000	1 500
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	5 000	1 500	1 000
4.	Енгил автомашиналардан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	3 000	1 000	800
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	1 500	800	600
	Тиркамали енгил автомашиналардан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	3 500	1 200	1 000
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	2 000	1 000	800
	«Газель», «ЕрАЗ», «УАЗ» русумли автомашиналардан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	3 500	1 200	1 000
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	2 500	1 000	800
	Юк автомашинаси тиркамасидан:				
	юк билан оғирликдан	1 ўлчаш	4 000	1 500	1 200
	юксиз оғирликдан	1 ўлчаш	3 000	1 200	1 000
5.	Мехмонхона хизматидан фойдаланиш	1 кунга	5 500	3 300	3 300
6.	Ветсанэкспертиза лаборатория хизмати:	1 бош	1 100	1 100	800

T/p	Кўрсатиладиган хизматлар тури	Ўлчов бирлиги	Тошкент ш.	Вилоятлар марказлари ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлар	Туманлар
	майда шохли мол гавдасини текшириш	1 бош	500	500	400
	от ва чўчқа гавдасини текшириш	1 бош	1 100	1 100	800
	асал текшириш	1 намуна	500	400	300
	қатиқ текшириш	1 намуна	500	400	300
	полиз, мева ва сабзавот маҳсулотларини текшириш	100 кг гача	500	400	300
	бошқа турдаги экинларни текшириш	100 кг гача	500	400	300
	қуруқ меваларни текшириш	50 кг гача	500	400	300
	тузламаларни текшириш (карам, помидор, бодринг, корейс салатлари, уйда консерваланган сабзавот ва мевалар)	50 кг гача	500	400	300
	парранда тухумларидан намуна олиш	1 намуна	500	400	300
7.	Мол бозорига киравчи ҳар бир чорва молларини клиник текшириш:				
	йирик шохли молларни текшириш	1 бош	1 000	800	600
	майда шохли молларни текшириш	1 бош	800	500	400
	бошқа турдаги ҳайвонларни текшириш	1 бош	800	500	400
8.	Автотранспорт воситаларини вақтингчалик сақлаш учун: енгил автомашиналар учун* юқ автомашиналари учун*	1 соатга	1 000	500	400
9.	Пойабзал таъмиrlаш хизмати (1 та жой учун)	1 кунга	2 500	1 000	800
10.	Хожатхона хизматидан фойдаланиш	1 марта	400	300	200
11.	Телефондан фойдаланиш	1 марта	400	300	200
12.	Кийим кийиб кўриш хонасидан фойдаланиш	1 марта	400	300	200
13.	Радиоузел орқали зълон бериш (3 марта тақорор)	1 марта	400	300	200
III.	Бозорлар ва савдо комплекслари ҳудудига киравчи автотранспорт воситаларидан ундириладиган тўловлар:				
1.	Транспорт воситаларининг юқ ортиш ва юқ тушириш учун бозорлар ва савдо комплекслари ҳудудига кириши (қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тушириш учун кирган автотранспорт воситалари бундан мустасно): енгил автомашиналар учун юқ автомашиналари учун	1 кириш	2 500	1 000	800
	юқ автомашиналаридан	1 кириш	4 000	1 500	1 000
2.	Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари улгуржи бозорларига юқ ортиш учун: енгил автомашиналардан тиркамали енгил автомашиналардан «Газель», «ЕрАЗ», «УАЗ» русумли автомашиналардан	1 кириш	6 000	1 500	1 000
	1 кириш	2 000	1 000	800	
	1 кириш	3 000	1 500	1 000	
	1 кириш	4 000	1 500	1 000	

*300 дан кам турғун савдо нуқталари ва савдо ўринларига эга бўлган бозорлар ва савдо комплексларида тўлов ҳар бир кириши учун ундирилади.

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

Молия вазирининг биринчи ўринbosари
С.БЕКЕНОВ.

2011 йил 7 февраль

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

Давлат солиқ қўмитаси раисининг биринчи ўринbosари
Б.МУСАЕВ.

2011 йил 2 февраль

БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ МАЪМУРИЯТИ ТОМОНИДАН УНДИРИБ ОЛИНАДИГАН БИР МАРТАЛИК ЙИФИМЛАРНИНГ МИНИМАЛ МИКДОРЛАРИ

(сўм)

T/p	Маҳсулот тури	Ўлчов бирлиги	Тошкент ш.	Вилоятлар марказлари ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлар	Туманлар
I.	Маҳсулотларни раствори савдо ўринларида сотиш: Мевалар: Хўл мевалар: олма, анор, нок, шафтоли, анжир, олхўри, гилос, кўк ва қизил султон, ўрик, узум	1 ўрин	2 200	1 600	900
	олча	1 ўрин	2 200	1 600	900
	қулупнай, малина ва ҳ.к.	1 ўрин	2 200	1 600	900
	цитрус мевалар (апельсин, мандарин, лимон)	1 ўрин	6 100	4 400	2 200
	тропик мевалар (банан, ананас, киви ва ҳ.к.) ҳамда чет элдан келтирилган ҳўл мевалар)	1 ўрин	6 100	4 400	2 200
	Куруқ мевалар: туршак, баргак, майиз, ёнгоқ, ерёнгоқ, бодом, писталар, шўрданак ва ҳ.к.	1 ўрин	6 100	4 400	2 200
1.	Сабзавотлар: картошка, пиёз, карам, сабзи, саримсоқ, лавлаги, шолғом, булғор қалампир, бақлажон, бойимжон, патиссон, помидор, бодринг ва ҳ.к.	1 ўрин	2 200	1 600	900
	Иссиқхоналарда етиштирилган помидор ва бодринг	1 ўрин	2 200	1 600	900
2.	Полиз маҳсулотлари: ҳандалак, қовун, тарвуз, қовоқ (ҳар 6 кв. м жой учун)*	1 ўрин	6 100	4 400	2 200
3.					

<i>T/p</i>	<i>Маҳсулот түри</i>	<i>Үлчөв берлиги</i>	<i>Toшкент ш.</i>	<i>Вилоятлар марказлари ва вилояттага бўйсунувчи шахарлар</i>	<i>Туманлар</i>
4.	Дон маҳсулотлари: гуруч	1 ўрин	2 900	2 200	1 100
	кунгабоқар, ёрмалар (крупа)	1 ўрин	2 900	2 200	1 100
	бугдой, сули, арпа ва ҳ.к.	1 ўрин	2 900	2 200	1 100
5.	Дуккакли маҳсулотлар: мош, ловия, нўхат ва ҳ.к.	1 ўрин	2 900	2 200	1 100
6.	Сут маҳсулотлари: сут, қатиқ	1 ўрин	2 200	1 600	900
	қаймоқ, сметана, уй пишлоси, сузма ва ҳ.к.	1 ўрин	2 200	1 600	900
7.	Тузламалар ва бошқа маҳсулотлар: карам, бодринг, помидор ва ҳ.к., корейс салатлари, сабзавот ва мевалардан уйда тайёранган консервация	1 ўрин	3 700	2 200	1 600
	супурги	1 ўрин	2 200	1 600	900
	пиширилган жўхори	1 ўрин	2 200	1 600	900
8.	Зиравор ва дориворлар асал	1 ўрин	3 700	2 200	1 600
	1 ўрин	3 700	2 200	1 600	900
9.	Кўкатлар иссиқхоналарда етиштирилган кўкатлар	1 ўрин	2 200	1 600	900
10.	Тухум	1 ўрин	3 700	2 200	1 600
11.	Гуллар ва кўчатлар (ҳар 6 кв. м жой учун)*	1 ўрин	3 300	1 600	1 100
12.	Нон маҳсулотлари: оби нон	1 ўрин	2 200	1 600	900
	ёғли патир	1 ўрин	2 200	1 600	900
13.	Қандолат маҳсулотлари ва уй шароитида тайёранган пишириқлар	1 ўрин	3 700	2 200	1 600
14.	Озиқ-овқат, кондитер маҳсулотлари, салқин ичимликлар, тамаки маҳсулотлари	1 ўрин	5 500	3 500	2 000
15.	Миллий ва тансиқ таомларни сотиш	1 ўрин	6 500	4 500	2 500
16.	Полиэтилен ва қофоз пакетларини сотиш	1 ўрин	3 000	2 000	1 000
17.	Тирик балиқ	1 ўрин	5 500	3 300	2 200
18.	Хунармандчилик ва бошқа маҳсулотлар: (ўроқ, болға, кетмон, болта, бешик, теша, ўқлов, андава, ранда, арпа, косибчилик маҳсулотлари, арқон ва ҳ.к.) (ҳар 6 кв. м жой учун)*	1 ўрин	1 100	1 100	1 100
II.	Маҳсулотларни автомашиналардан ва ердан сотиш: енгил автомашиналардан сотиш	1 машина	6 500	3 500	2 500
	юқ автомашиналаридан сотиш	1 машина	10 000	6 000	3 500
	ердан сотиш (4 кв. метргача)	1 ўрин	4 000	3 000	1 500
III.	Кишлоқ хўжалик маҳсулотларини улгуржи бозорларда сотиш: енгил автомашиналардан сотиш	1 машина	8 000	3 500	3 000
	юқ автомашиналаридан сотиш	1 машина	11 000	6 000	3 500
	тиркамали, ярим тиркамали юқ автомашиналари ва автопоездлардан сотиш	1 машина	19 000	6 000	3 500
	автомашинадан тушириб ердан улгуржи сотиш: а) 6 кв. метргача майдонда		8 000	5 500	3 300
	б) 6-12 кв. метргача майдонда		11 000	7 000	4 000
	в) 12-18 кв. метргача майдонда		22 000	10 000	7 000
IV.	Кўкатларни улгуржи сотиш	1 ўрин	8 000	3 500	2 500
	тара ва ўров маҳсулотларини ердан улгуржи сотиш (6 кв. метргача майдонда)*	1 ўрин	6 500	3 500	2 500
	Уй ҳайвонлари учун ем-озуқалар (ҳар бир тиркама ёки юқ автомашинаси учун): (шрот, шелуха, комбикорм, пичан, сомон, гуруч пояси, маккажўхори пояси ва ҳ.к.)	1 машина	6 500	4 000	2 500
V.	Деҳқон бозорларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини эрта саҳарда улгуржи ва майда улгуржи сотиш: енгил автомашиналардан	1 машина	6 500	3 500	2 500
	юқ автомашиналаридан	1 машина	8 500	4 000	3 000
	ердан сотиш (4 кв. метргача)	1 ўрин	4 000	3 000	1 500
VI.	Гўшт маҳсулотлари: мол, қўй, чўчқа ва парранда гўшти, жигар ва думба	1 ўрин	5 500	3 300	2 200
	субмаҳсулотлар (калла-поча, ичак ва ҳ.к.)	1 ўрин	5 500	3 300	2 200
I.	Майда улгуржи ва улгуржи бозорларда: мол гўшти танасининг ҳар бир чораги учун	1 ўрин	5 500	3 300	2 200
	сўйилган қўйнинг бутун танаси учун	1 ўрин	5 500	3 300	2 200
VII.	Бозорлар ва савдо комплексларида эски ишлатилган маҳсулотларни сотиш: Эски турдаги автомобиль эҳтиёт қисмларини сотиш	1 ўрин	4 400	2 700	2 400
	Эски турдаги уй-жихоз буюмлари, фойдаланилган кийим-кечакларни сотиш (ҳар бир кв. метр учун)	1 ўрин	2 500	2 000	1 500
	Махсус ажратилган жойларда «Секонд-хэнд» маҳсулотларини сотиш (ҳар бир кв. метр майдон учун)	1 ўрин	4 500	3 500	2 500
	Ноёб ҳамда қадимий (антиквар), чинни ва биллур (хрусталь) буюмларни сотиш	1 ўрин	6 000	4 000	2 500

T/p	Маҳсулот тури	Үлчов бирлиги	Toшкент ш.	Вилоятлар марказлари ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлар	Туманлар
VIII.	Автотранспорт воситаларини сотиш:				
	енгил автомашиналар ва микроавтобуслар	1 дона	15 400	5 500	5 500
	юқ автомашиналари, автобуслар, тракторлар ва бошқа юқ кўтарувчи транспорт воситалари	1 дона	22 000	6 600	6 600
	мотоцикл, мотороллер ва мопедлар	1 дона	2 200	2 200	2 200
	велосипед	1 дона	1 600	1 600	1 600
IX.	Йилки (ҳар бир бош учун):				
	от, той	1 бош	7 200	4 900	2 200
	тойча, эшак	1 бош	7 200	4 900	2 200
2.	Йирик шохли қорамол (ҳар бир бош учун)	1 бош	7 200	4 900	2 200
3.	Майди шохли қорамол (ҳар бир бош учун):				
	қўй, эчки	1 бош	2 800	2 500	1 100
	қўзи	1 бош	2 800	2 500	1 100
4.	Чўчка (ҳар бир бош учун)	1 бош	2 800	2 500	1 100
	чўчка боласи (ҳар бир бош учун)	1 бош	2 800	2 500	1 100
X.	Уй паррандалари (ҳар бир бош учун):				
	курка	1 бош	800	600	600
	товук, ўрдак, гоз	1 бош	800	600	600
	жўжа	10 бош	800	600	600
	Турли зотдаги ит ва мушуклар	1 бош	2 800	2 500	1 100
	Манзарали қуш ва балиқлар	1 ўрин	2 800	2 500	1 100
XI.	Турли зотдаги ит ва мушук, манзарали қуш ва балиқларнинг овқатлари	1 ўрин	2 800	2 500	1 100

*Изоҳ: Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ва ҳалқ истеъмоли моллари билан савдо қилинганда бир жой (савдо ўрни) ўлчами 1-1,2 п.метр деб белгиланади ва шу ўлчамдан ортиқ ҳар бир ўрин учун тўла миқдорда жой ҳақи ундирилади. Полиз маҳсулотлари, гуллар ва кўчатлар, тара ва ўров маҳсулотлари, ҳунармандчилик ва бошқа маҳсулотлар билан савдо қилинганда бир савдо ўрни ўлчами 6 кв. метр (2 x 3 м) деб белгиланади. Белгиланган ўлчамдан ортиқ ҳар бир ўрин учун тўла миқдорда жой ҳақи ундирилади.

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

Молия вазирининг биринчи ўринbosари
С.БЕКЕНОВ.
2011 йил 7 февраль

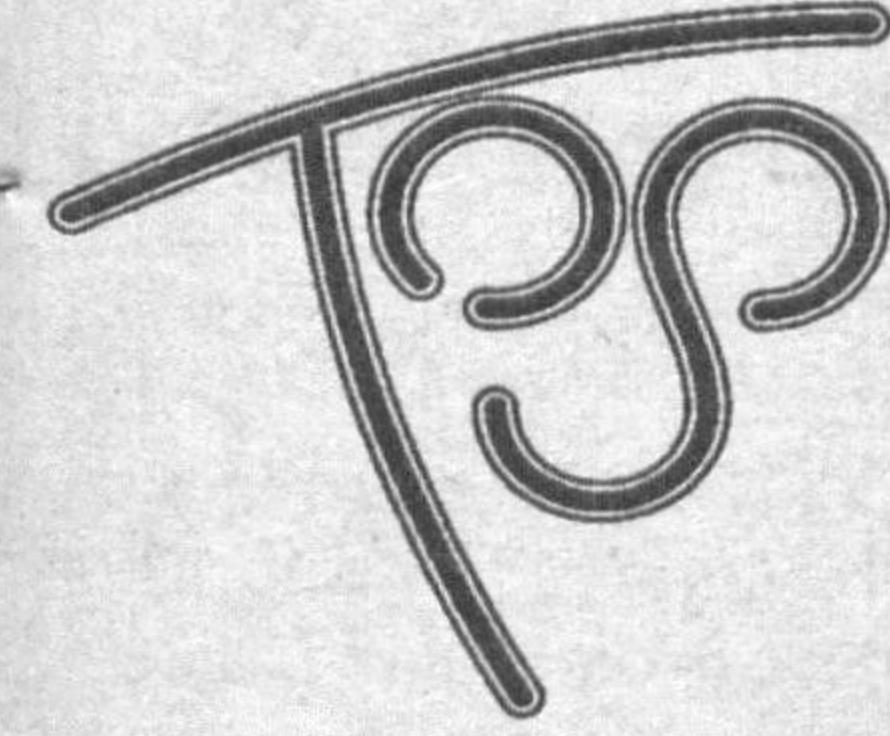
«ТАСДИҚЛАЙМАН»

Давлат солиқ қўмитаси раисининг биринчи ўринbosари
Б.МУСАЕВ.
2011 йил 7 февраль

БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ ҲУДУДИДАГИ БИНО, ИНШООТ ВА ЕР МАЙДОНЛАРИДАН УНДИРИЛАДИГАН ТЎЛОВЛАРНИНГ МИНИМАЛ МИҚДОРЛАРИ

(сўм)

T/p	Кўрсатиладиган хизматлар тури	Үлчов бирлиги	Toшкент ш.	Вилоятлар марказлари ва вилоятга бўйсунувчи шаҳарлар	Туманлар
1.	Бозорлар ва савдо комплекслари балансидаги бино, иншоот ва қурилмаларни ижарага олиб, бозор инфратузилмасидан фойдаланганлик учун ойлик тўлов				
	Ноозик-овқат маҳсулотлари сотиш	1 кв. метр учун	25 000	12 000	6 000
	Озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш	1 кв. метр учун	22 000	10 000	5 000
	Умумий овқатланиш	1 кв. метр учун	25 000	12 000	6 000
	Маишӣ хизмат кўрсатиш	1 кв. метр учун	9 000	4 500	3 000
	Бошқа турлар (омбор,офис,аптека,пайнет)	1 кв. метр учун	10 000	5 000	3 000
2.	Бозорлар ва савдо комплекслари ҳудудида қурилган хўжалик юритувчи субъектларга тегишли бино, иншоот ва қурилмалар эгаллаган ер майдонларидан (ерга эгалик ҳуқуки бўлмаган объектлар учун) ҳамда бозор инфратузилмасидан фойдаланганлик учун ойлик тўлов				
	Ноозик-овқат маҳсулотлари сотиш	1 кв. метр учун	9 000	4 500	3 000
	Озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш	1 кв. метр учун	9 000	4 500	3 000
	Умумий овқатланиш	1 кв. метр учун	9 000	4 500	3 000
	Маишӣ хизмат кўрсатиш	1 кв. метр учун	6 000	3 500	2 500
	Бошқа турлар (омбор,офис,аптека,пайнет)	1 кв. метр учун	6 000	3 500	2 500
3.	Бозор инфратузилмасидан фойдаланганлик учун ойлик тўлов (Бозорлар ва савдо комплекслари ҳудудида қурилган хўжалик юритувчи субъектларга тегишли, ер ва мулкка эгалик ҳуқуки мавжуд бўлган бино, иншоот ҳамда қурилмалар эгаларидан ундирилади)	1 кв. метр учун	1 500	1 200	1 000

top

ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

«Норма маслачатори» N 7 (292)

2011 йил 22 февраль

Курилиш, қидириүв ва кадастр ташкилотлари тақлиф қиласыз

- курилишда ишлатыладиган ўлчов асбоблар;
- бузмасдан текшириш вә техник диагностика ўлчов асбоблар;
- 2D ва 3D лазер сканерлар;
- лазер ва GPS системаларни құллаш асосида машиналарни автоматик бошқарув (тракторлар, экскаваторлар, грейдерлар, бульдозерлар, асфальт ёткізуви техника, ер текисловчи вә бошқалар);
- оптик, лазерлі, рақамлы нивелирлар вә теодитлар;
- лазерли масофа ўлчагичлар, узунликни ўлчови пұлат вә фибергласс рулеткалар;
- электрон тахеометрлар, GPS/GЛОНАСС (GNSS) системалари, шахсий вә автомобиле навигаторлари;
- навигацион системалар вә ҳараптапанувчи объектларни масофадан күзатын системалари;
- шахсий чүнтак компьютерлари, коммуникаторлар (GSM, PDA);
- лойиха-тадқиқот ишларини автоматизациялаш учун программалар.

Сервис-тағымырлаш ишларини амалға ошириш билан биргаликта ГП «ЦОМУ»
«Үзстандарт» агентлиги күйеслаш сертификатларини тақдим қиласы.

Манзил: 100000, Тошкент ш., Осиё күчаси, 6, 94-95 идора. Тел./факс: (+99871) 1501767, 2414631,
Хизматлар лицензияга ега (+99890) 1895941 Web: www.geoinform.uz, E-mail: info@geoinform.uz Буюртмалар асосида.

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

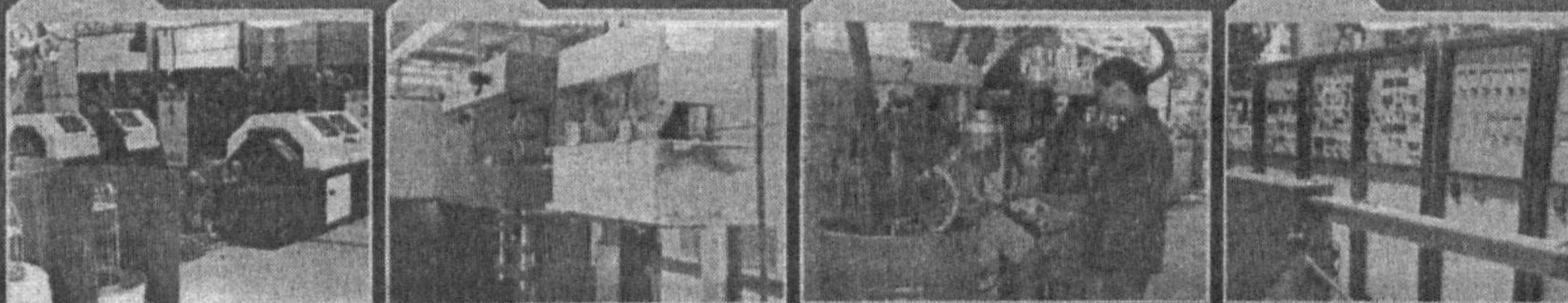

**НДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

РЕАЛ НАРХЛАР БҮЙИЧА СИФАТ ВА КАФОЛАТ

Тошкент ш., Кибрай (собиқ М.Жалил) күч., 92. Тел.: (99871) 150-11-77 (күп тармоқ), 150-55-66 e-mail: tashkent@ak.uz, www.cable.uz

УЙДАН ЧИҚМАЙ ТУРИБ РЕСТОРАН ТАНЛАНГ

www.restoran.uz

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 15 февралдаги 10-1108/1045-сонли ажримига асосан Чилонзор туманинда "LOGUS INVESTMEN" МЧЖ банкрот деб эълон қилинган ва тугатишга оид ишлар бошланган. Ушбу корхонага алоқадор шахс ва корхоналар ўз мурожаатларини Тошкент ш., Бунёдкор күчаси, 51а-үй, Чилонзор туман ДСИ биносига билдиришлари мумкин. Тел.: 276-98-12, 276-98-24. Тугатув бошқарувчиси этиб О.Кабиров тайинланган. Корхонанинг думалоқ ва бурчак шаклидаги муҳр ва штамплари бекор қилинди.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 16 февралдаги 10-1117/1000-сонли ҳал қилув қарорига асосан Мирзо Улуғбек туманинда "MOHINA TOUR" МЧЖ ҳамда 10-1117/1001-сонли ҳал қилув қарорига асосан "TPK SOKOL INVEST" МЧЖ банкрот деб эътироф этилган ва тугатишга оид иш очилган. Мазкур корхоналарнинг топширилмаган думалоқ муҳр ва бурчак штамплари, корхоналарнинг давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги қарорлари ва таъсис ҳужжатларининг асл нусхалари бекор қилинди. Ушбу корхоналарга нисбатан талаб, тақлиф ва эътиrozлар эълон чиқсан кундан бошлаб 1 ой давомида тугатиш комиссияси томонидан Тошкент ш., Рахматуллин күчasi, 314-үй, Мирзо Улуғбек туман ДСИ биноси, 209-хонада қабул қилинади. Тел. 262-17-82.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 11 февралдаги ажримларига асосан Учтепа туманинда банкрот деб эътироф этишга оид иш юритилиб, кузатув жараёни бошланган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи

"ASL SAYQAL QURILISH"
"DISK TRI IKSS" XК
"ABDUJAFAR SAVDO PLUS"

Ажрим рақами

10-1119/1991
10-1119/1992
10-1119/1993

Мувакқат бошқарувчи

О.Пўлатова
О.Пўлатова
Б.Сайдов

«GROTEKS» КК ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

ОФСЕТ КОФОЗИ

Бичими –
рулонларда 84 см
70, 80, 120 г/м²
«НЕМАН» ЦБК
(Россия)

Тел./факс: 766 34 24, 244 25 26, 244 11 60
E-mail: grotexs@list.ru

H260

005-11

“Интеграл стар” XК тақлиф қиласы

ЁФОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ

ассортиментда

Хизматлар лицензияланган

Тұлов - исталған шаклда

Тел. 303-16-46, факс 274-66-77

«UNIKS-STAR» МЧЖ НАСОСЛАР

чукурлilikлар учун ЭЦВ 4, 6, 8, 10 туридаги
дренаж учун ГНОМ туридаги
К туридаги, Консоль

ВК туридаги, Вихрли
ЦМК туридаги фекаль
“Андижанец” насоси

“КАСКАД” КҮЗ
Товар сертификатланган
ТЕЛ.: 253-97-60, 188-98-38, www.nasos.uz

189-10

ТОВАРЛАР ВА ХИЗМАТЛАР БИЗНЕС ПАНОРАМАСИ

237-51-33

237-47-20

237-47-05

ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

Рўйхатлар

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 9 февралдаги ҳал қилув қарорларига асосан Шайхонтохур туманинда банкрот деб эътироф этилган ва тугатишга оид ишлар бошланган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи

Корхона номи	Карор рақами	Тугатиш бошқарувчиси
"Great tech servis" XК	10-1107/1194	А.Кодиров
"Ibsh texno qurilish" XК	10-1107/1188	А.Кодиров
"Terminal-Progress Luxur" XК	10-1107/1190	А.Кодиров
"Sayyora mobile biznes" XК	10-1107/1189	А.Кодиров
"Mega max imprex" МЧЖ	10-1107/1191	А.Кодиров
"Turon nigoh" МЧЖ	10-1107/1193	А.Кодиров
"Maxi big trade" МЧЖ	10-1107/1192	А.Кодиров
"Abdul Mustafa Nur" MCHJ	10-1011/1082	Д.Ишметов
"Business General Projekt" MCHJ	10-1011/1081	Д.Ишметов
"Esi Eko Filim" MCHJ	10-1011/1085	Д.Ишметов
"Mnn Group-Liti Servis" MCHJ	10-1011/1084	Д.Ишметов
"Infiniti Ten Bilding" MCHJ	10-1011/1083	Д.Ишметов

Мазкур корхоналар бўйича тугатиш бошқарувчилари этиб Шайхонтохур туман ДСИ ходимлари тайинланган. Корхоналарга тегишли бўлган муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинди. Ушбу корхоналарга алоқадор шахс ва корхоналарнинг мурожаатлари 2 ой муддат давомида кўйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Шайхонтохур тумани, 100011, А.Навоий күчasi, 7а-үй, 307-хона. Тел. 241-30-86.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2011 йил 10 февралдаги ҳал қилув қарорларига асосан Ўртачирчик туманинда банкрот деб тан олинган ва тугатишга доир иш бошланган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи

Корхона номи	Карор рақами
"Шоҳруҳ Бахромов" ФХ	11-1127/1779(24)
"Хон Саховат агро" ФХ	11-1127/1780(24)
"Мухиддин Усмонов" ФХ	11-1127/1782(24)
"Исматиллаев Дилмурод" ФХ	11-1127/1781(24)
"Зуҳра хожи она" ФХ	11-1127/1783(24)
"Кувонч фермер" ФХ	11-1127/1784(24)
"Турсунбой хожи ота" ФХ	11-1127/1785(24)
"Хуршидбек агро" ФХ	11-1127/1786(24)
"Хушритдин" ФХ	11-1127/1787(24)
"Мадияр ўғли Кўчкор" ФХ	11-1127/1788(24)

Мазкур корхоналар бўйича тугатиш бошқарувчиси этиб Ўртачирчик туман ДСИ ходими И.Игамбердиев тайинланган. Корхоналарнинг белгиланган тартибига кўра топширилмаган думалоқ муҳрлари ва бурчак штамплари бекор қилинади. Кредиторлар талаблари эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой ичидаги манзил бўйича қабул қилинади: Тошкент вилояти, Ўртачирчик тумани, Тўйтепа шаҳри, Тошкент йўли күчasi, 88-үй, Ўртачирчик туман ДСИ биноси, 1-қават, 19-хона.

«AMIR-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
28.03.2008 йилдаги 00642-сон лицензия
№Р АВнинг 12.01.2005 йилдаги 991-сон гувоҳномаси

Аудиторлик текширувлари
ҳамда МХХС ва БХМС
бўйича малакали
хизматлар
Бухгалтерия ҳисоботи
ва баланс тузиш
САР ва СИРА сертификатларига
эга аудиторлар керак

Tel. (+99897) 409-04-23, 296-55-78 факс (8371) 296-52-15

“Аудит-ВАРН” МЧЖ
аудиторлик ташкилоти

**ЎЗБЕКИСТОНИНГ БУТУН
ХУДУДИДА, БХМС ВА МХХС
БЎЙЧА ИСТАЛГАН ТУРДАГИ
АУДИТОРИК ТЕКШИРУВЛАРИНИ
ЎТКАЗАДИ**

128-10

2008 йил 16 майдаги 000172-сон лицензия
Тел.: 8(371) 2762099,
уяли: +998971192248
Тошкент ш., Бунёдкор кўч., 42
Тошкент вил., тел.: +998974541664

«NAZORAT-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
ЎЭР МВнинг 28.07.2008 йилдаги 00067-сон лицензия

**Барча хўжалик юритувчи субъектларда
аудиторлик текширувлари**

Ўзбекистон Республикасининг солик
ва молиятнун хўжатларига мувофиқ
барча консалтинг хизматларини кўрсатади

Манзили: Тошкент ш., Ташкент кўч., 124.
Тел. (+99897) 402-05-00, 340-08-62,
E-mail: Id_nazorat-audit@mail.ru

Вилоятлардан ялга болгани телефонлари:
Нукус (+99882) 524-51-55,
Сурхандарё (+99884) 461-32-70, Самарқанд (+99886) 777-01-63,
Наманган (+99869) 258-57-97, Жиззах (+99872) 328-08-00

Рўйхатлар

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 16 февралдаги қарорларига асосан
Олмазор туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи

“SOLIDITY BUSINESS” ХК
“VENDOR MEDICINE” МЧЖ
“EVERESTMONTAJSTROY” МЧЖ
“RITOB BIZNES” МЧЖ
“GOLD SHEP BUSINESS” МЧЖ
“SILVER-HALLI” МЧЖ

“MDX INTELLEKT
RA’NOBONU” МЧЖ
“SAXOVATLI USTOZ” МЧЖ
“TASVIRIY OYINA
TARGIBOT” ШК

“SEED AGRO SERVIS” МЧЖ
“OGM BUNYODKOR” МЧЖ
“QIYOFYA MEDIA GROUP” МЧЖ
“KOINKO KORPORATION” МЧЖ
“PREMYER-BIZNES” МЧЖ

“ELEGANT-BUSINESS
GROUP” ХК
“YUSUPBEK-BIZNES” ХК
“MEGA TEXNO SET” МЧЖ
“PERFECT VIP” МЧЖ
“FOTIMA ODINA OMINA” ХК
“GIPPER FORTUNA” МЧЖ
“FARM-SERVIS” МЧЖ

“SERVIS-QURUVCHI” ШК
“ORIYAT FARM” ХК
“AGMA-PLUS” МЧЖ
“DUET-BIZNES PLYUS” МЧЖ

“LYUKS UNIVERSAL
BUSINESS” ХК
“XOSIYAT FAYZ BARAKA” МЧЖ
“TOSHTEXBINOKOR
SERVIS” МЧЖ
“NASIBA-MADINA BIZNES” ХК
“IDEAL UNIVERSAL SERVIS” ХК

“MUXBIR IFORI” МЧЖ
“ARISTOKRAT GROUP” МЧЖ

“SHINING MAXI TRADE” ХК
“ZAMON TA’MIR” ХК

“DIYOR PROPERTY” МЧЖ
“SMART PRO
INVESTMENTS” МЧЖ
“ROSARY SERVICE” МЧЖ

“ZULAYXO MOXINUR” МЧЖ
“DOUBLE STAR GROUP” ХК
“MUSLIMA BIZNES” МЧЖ
“ROBIYA TEAM” МЧЖ
“SLADKOE CHUDO” ХК
“XABIB-NUR OMAD” ХК
“SOTSELIT” ХК

“SURXON-JAYHUN-SERVIS” МЧЖ 301560102

“ONA MUHTARAM” ХК
“NUR MIRZO SAVDO” МЧЖ
“MUMTOZ QIMMATBAHO
PESHTOQ TOSHI” МЧЖ
“ULKAN RIVOJ” МЧЖ

Мазкур корхоналарнинг думалоқ мұхр ва бурчак тамгалари ҳамда бирламчи таъсис хўжатлари ва давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари бекор қилинади. Даъволар эълон чиқсан кундан бошлаб 2 ой давомида Олмазор тумани ҳокимияти маҳсус комиссияси томонидан қабул қилинади. 2 ой мобайнида даъво билан туман маҳсус тугатиш комиссиясига мурожаат қилинмаган ҳолда корхоналар белгиланган тартибда давлат реестридан чиқарилади. Tel.: 227-15-73, 228-68-90, 228-07-54.

СТИР Раҳбар Юридик манзили Қарор рақами

ИСМ-ШАРИФИ	Б.Аззамов С.Сайнурдинов Канн Клим F.Абдуғаниев Мұхаммад С.Хожи Х.Абдулахатов	Қоракамиш 2/1, 15-18 10-1114/928-т Тансиқбоев-3, 1-21 10-1114/922-т Қоракамиш 1/4, 11-49 10-1114/931-т Уста Ширин-125 Қорасарой-284 Бўқа тумани, Саймаков ф/у.	Коракамиш 2/1, 15-18 10-1114/928-т Тансиқбоев-3, 1-21 10-1114/922-т Қоракамиш 1/4, 11-49 10-1114/931-т Уста Ширин-125 Қорасарой-284 Бўқа тумани, Саймаков ф/у.
“Тасвирий ойна” твор.союз	М.Хушвақтов М.Садулов	Келес, Юсупов кўч., 17-10 10-1114/955-т Камарнико, 1-8 10-1114/929-т	Келес, Юсупов кўч., 17-10 10-1114/955-т Камарнико, 1-8 10-1114/929-т
201641003		Навоий-30 Бобур, 36-14 Қорақамиш 1/2, 5-6 Тансиқбоев-3, 34-34 Уста Ширин-116 Тожи Расулов кўч., Оқтош тор кўч., 5	Навоий-30 Бобур, 36-14 Қорақамиш 1/2, 5-6 Тансиқбоев-3, 34-34 Уста Ширин-116 Тожи Расулов кўч., Оқтош тор кўч., 5
301386935 301075254		10-1114/906-т 10-1114/957-т 10-1114/937-т 10-1114/961-т 10-1114/904-т 10-1114/962-т	10-1114/906-т 10-1114/957-т 10-1114/937-т 10-1114/961-т 10-1114/904-т 10-1114/962-т
300562321 301472235 207035412 200656468 205185932	Ж.Ҳакимов F.Очилов Г.Хусанова Аипкин Meer М.Каримова	Тараққиёт-4, 18 Зарқайнар, 1-57 Қамарнико-28 Белтепа, 20-121 Зарқайнар-58 Мухбир-40 Форобий, Ҳуррият тор кўч., т-8, 1 Жомий-5 Қорақамиш 1/1, 20-24 Ген.Фоғуров, 9в Шифокорлар шахарчаси, 166-5	Тараққиёт-4, 18 Зарқайнар, 1-57 Қамарнико-28 Белтепа, 20-121 Зарқайнар-58 Мухбир-40 Форобий, Ҳуррият тор кўч., т-8, 1 Жомий-5 Қорақамиш 1/1, 20-24 Ген.Фоғуров, 9в Шифокорлар шахарчаси, 166-5
301349576 205938104 301159970 301070332 300726582 301651771 203118209	Д.Нуриллаев Ж.Юсупов С.Магдиходжаев М.Акбарова О.Умаров F.Усмонов Д.Исмоилхўжаева	Сағбон, пр-14, 14 Қорақамиш 2/5, 1-21 Қорасарой, 272а-13 2-Чимбой, 106 Сағбон, Омонат тор кўч., т-1, 11 Мухбир, 3а Форобий, Ҳуррият тор кўч., т-1, 16 Чигатой Дарвоза, 2-7 Шифокорлар шахарчаси, 11а-23 А.Кодиров-23	Сағбон, пр-14, 14 Қорақамиш 2/5, 1-21 Қорасарой, 272а-13 2-Чимбой, 106 Сағбон, Омонат тор кўч., т-1, 11 Мухбир, 3а Форобий, Ҳуррият тор кўч., т-1, 16 Чигатой Дарвоза, 2-7 Шифокорлар шахарчаси, 11а-23 А.Кодиров-23
301087262 301190064	К.Кудратуллаев Х.Ахмедов	10-1114/924-т 10-1114/920-т	10-1114/924-т 10-1114/920-т
300191658 300849778 300454922	М.Мусакариеv Ш.Бадалов Ш.Файбулаев	Қорасарой, 272а-13 2-Чимбой, 106 Сағбон, Омонат тор кўч., т-1, 11 Мухбир, 3а Форобий, Ҳуррият тор кўч., т-1, 16 Чигатой Дарвоза, 2-7 Шифокорлар шахарчаси, 11а-23 А.Кодиров-23	10-1114/959-т 10-1114/954-т 10-1114/935-т 10-1114/915-т 10-1114/916-т 10-1114/923-т 10-1114/910-т 10-1114/919-т 10-1114/933-т
301624400 301341406	Н.Ниязметова Б.Исмоилхўжаев	Б-3, 41-28 Чувалачи, Балиқчи тор кўч., 7	Б-3, 41-28 Чувалачи, Балиқчи тор кўч., 7
301111564 300622475	М.Тўлаганова И.Салманов	10-1114/941-т 10-1114/945-т	10-1114/941-т 10-1114/945-т
206752448	Д.Мухитдинов	Б.Собиров С.Ахмедов	Б.Собиров С.Ахмедов
207048395 301349544		5-3, 41-28 Чувалачи, Балиқчи тор кўч., 7	5-3, 41-28 Чувалачи, Балиқчи тор кўч., 7
301349584 301237043 301565411 301589721 301108274 300555137 204987726	Л.Қурбонова Р.Иногамов Г.Солихова А.Қодиров Ш.Акромов Х.Убайдуллаев С.Марзаахмедов	Қорақамиш 1/3, 36-28 Чилонзор-31, 45-268 Мухбир, 6-5 Қорақамиш 2/4, 20-14 Юнусобод-2, 37-92 Қизил Тамға 2-тор кўч., 6 “А.Қодирий” парки худудида	Қорақамиш 1/3, 36-28 Чилонзор-31, 45-268 Мухбир, 6-5 Қорақамиш 2/4, 20-14 Юнусобод-2, 37-92 Қизил Тамға 2-тор кўч., 6 “А.Қодирий” парки худудида
200650888 301656377	Г.Хидоятов С.Исаев	88-4 Оқтепа кўч., 19-21 Беруний, 2-38	88-4 Оқтепа кўч., 19-21 Беруний, 2-38
205556271 301551754	Ф.Хайдаров Р.Азизов	К.Мавзук, 60а Юнусобод-19, 7-25	К.Мавзук, 60а Юнусобод-19, 7-25

Иктиносий-кукуйи газета
НОРМА МАСЛАХАТЧИ
ХУКУК
СОЛИКЛАР
БУХГАЛЬТЕРИЯ

ТАЪСИСЧИ “Norma Hamkor” МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

**БОШ МУҲАРИР
ФАРХОД КУРБОНБОEV**
ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
Тошкент ш., Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1
E-mail: gazeta@norma.uz,
pogmapress@mail.ru
www.norma.uz
Нашр учун масъуль:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам таҳририят нуқтаи назарига мос келавермайди.
Таҳририят оғоҳлантиради, газетамизда мажбужд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ
равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун таҳририят жавобгар эмас.
Таҳририят мушталилар билан ёзишиб туриши имкониятига эга эмас.
“Норма маслаҳатчи”да ёълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиши, электрон ва бошқа
манбаларда кўпайтириши, тарқатишга фақат “Norma” МЧЖ билан тузилган шартнома асосида ўйл қўйилади.
Газета таҳририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида “TOPPRINT” МЧЖ
босмахонасида босилди (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).
Индекс – 186. Буюртма 924. Алади 5280. Баҳоси келишилган нархда
Газета 2011 йил 18 февралда соат 19.30 да топширилди.
ISSN 2010-5223

Эълонлар

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР

Юридик хизмат кўрсатиш*.
Тел. (+99897) 330-45-71.

Дебиторлик қарзини ундириш.
Юридик хизмат кўрсатиш. Хўжалик, жиноят ишлари*.
Тел. (+99897) 100-47-33.

«ADVOKAT ELITE». Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатоналарни рўйхатдан ўтказиш,
қайта ташкил этиш, тугатиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*.
Тел.: 281-52-39, 448-74-69.

Дебиторлик қарзини ундириш.
Хўжалик судида вакиллик қилиш. Корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш.
Адвокат Шуман Неля Сергеевна*.
Тел./факс: 242-33-52; 341-03-50
(уяли).

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*.
Тел. 448-74-69.

АУДИТОРИК ХИЗМАТЛАРИ
Аудиторлик, бухгалтерия хизматлари*.
Тел.: 370-63-06. 263-77-29.

Аудиторлик ва бухгалтерия хизматлари*.
Тел.: 185-48-30.

Аудиторлик хизматлари. Арзон*.
Тел. 176-23-13.

Эълонлар

«